

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

<http://doi.org/10.5281/zenodo.3446575>

ПРЕДБОРСЬКИЙ В.А.

«Автономне» тіньове двоєвладдя: генеза та фактори розвитку

Предметом дослідження є теоретичні аспекти одного із стрижневих елементів теорії тінізації влади – причини та фактори формування її тінізаційної, двоїстої структури, довгострокового тренду двоєвладдя влади.

Метою дослідження є визначення змісту причин наявності історичного тренду – формування за сучасних умов нелегітимно-кланової «автономної» організації тіньової влади як своєрідної лібертаріанської моделі розвитку у вітчизняних умовах.

Методи дослідження. У роботі використана сукупність наукових методів і підходів, у тому числі системний, структурно-функціональний, історичний, логічний, що дозволило забезпечити концептуальну єдність дослідження щодо вихідних умов формування тіньової влади.

Результати роботи. У статті обґрунтовано необхідність пошуку причин тінізаційного двоєвладдя, виявлення закономірностей тінізації владних механізмів в Україні через наявність тінізаційного тренду походження форми влади.

Галузь застосування результатів. Система наук із сімейства галузі державного управління, широке коло методологічних аспектів соціально-економічних, правових наук з проблем дисфункційного розвитку об'єкта дослідження.

Висновки. Основні підсумки дослідження, їх теоретичні результати слід звести до наступних висновків: 1) мегапроблемою дослідження функціонування тінізаційних владних механізмів є вихідні тіньові протиріччя влади, зокрема формування «автономного двоєвладдя» влади; 2) одним із принципових висновків дослідження є висновок про те, що історична логіка генези та розвитку «автономного» тіньового двоєвладдя влади, сучасного сектора різкої асиметрії в доходах, інституційної недемократичності, паразитарності, системної корупції, позанормативного регулювання внутрішніх відносин («внутрішньоавтономне звичаєве право», що адаптує до своїх вимог «зовнішнє» право офіційної держави) – це посилення системної загрози щодо загострення протиріч між владою та суспільством.

Ключові слова: вихідні умови формування тіньового двоєвладдя кланово-олігархічної влади, багатовіковий тренд розвитку «автономного» тіньового двоєвладдя, тіньове парасуспільство.

«Автономное» теневое двоевластие: генезис и факторы развития

Предметом исследования являются теоретические аспекты одного из стержневых элементов теории тенизации власти – причины и факторы формирования ее тенизационной, двойственной структуры, долгосрочного тренда двоевластия власти.

Целью исследования является определение содержания причин наличия исторического тренда – формирование в современных условиях нелегитимно-клановой, «автономной» организации теневой власти как своеобразной либертерианской модели развития в отечественных условиях.

Методы исследования. В работе применяется совокупность научных методов и подходов, в том числе системный, структурно-функциональный, исторический, логический, что позволило обеспечить концептуальное единство исследования относительно исходных условий формирования теневой власти.

Результаты работы. В статье обосновывается необходимость поиска причин тенизационного двоевластия, выявления закономерностей тенизации властных механизмов в Украине через наличие тенизационного тренда происхождения формы власти.

Отрасль применения результатов. Система наук из семейства отрасли государственного управления, широкий круг методологических аспектов социально-экономических, правовых наук относительно проблем дисфункционального развития объекта исследования.

Выводы. Основные результаты исследования, их методологические результаты можно свести к следующим выводам: 1) мегапроблемой исследования функционирования тенизационных властных механизмов являются исходные теневые противоречия власти, в частности формирование «автономного» двоевластия власти; 2) одним из принципиальных выводов исследования является вывод о том, что историческая логика генезиса и развития «автономного» теневого двоевластия, современного сектора резкой асимметрии в доходах, институциональной недемократичности, паразитарности, системной коррупции, позанормативного регулирования внутренних отношений («внутреннее автономное обычное право», что адаптирует к своим требованиям «внешнее» право официального государства) – это усиление системной угрозы обострения противоречий между властью и обществом.

Ключевые слова: исходные условия формирования теневого двоевластия кланово-олигархической власти, многовековой тренд развития «автономного» теневого двоевластия, теневое парообщество.

PREDBORSKIJ V.A.

«Autonomous» shadow duality: genesis and development factors

The subject of research is the theoretical aspects of one of the pivotal elements of the theory of power shadowing – the causes and factors of the formation of its shadow, dual structure, long-term trend of the dual power of power.

The purpose of the study is to determine the content of the reasons for the presence of the historical trend – the formation in the present conditions of the illegitimate-clan, «autonomous» organization of shadow power as a kind of libertarian model of development in domestic conditions.

Methods of research. The work uses a set of scientific methods and approaches, including system, structural, functional, historical, logical, which allowed to provide a conceptual unity of research regarding the initial conditions of the formation of shadow power.

Results of the work. The article substantiates the need to search for the causes of tenizational dual power, to identify patterns of shadowing of power mechanisms in Ukraine through the presence of a tenizational trend of the origin of the form of power.

Application of results. *The system of sciences from the family of the field of public administration, a wide range of methodological aspects of social and economic, legal sciences on the problems of dysfunctional development of the research object, the investment aspect of the security policy.*

Conclusions. *Basic results of research, their methodological results can be taken to the next conclusions: 1) the megaproblem of studying the functioning of shadowing power mechanisms is the initial shadow contradictions of power, in particular the formation of an «autonomous» dual power of power; 2) one of the principal conclusions of the study is the conclusion that the historical logic of the genesis and development of «autonomous» shadow diarchy, the modern sector of sharp asymmetry in income, institutional undemocratic, parasitic, systemic corruption, internal regulation of internal relations («internal autonomous customary law», which adapts the «external» law of the official state to its requirements) – this is an intensification of the systemic threat of the aggravation of contradictions between the government and society.*

Keywords: *initial conditions for the formation of the shadow diarchy of clan–oligarchic power, the centuries-old trend of development of the «autonomous» shadow diarchy, the shadow para–society.*

Постановка проблеми. Системні процеси деградації, деформації соціально–економічних процесів, розвиток чинників кризової регресії влади, системна корупція обумовлюють високу ступінь гальмування процесів реформування суспільних відносин, необхідність вивчення сутності сучасних домінуючих тіньових владних впливів, зокрема причин і факторів тіньової організації влади, імперативів щодо ефективних засобів її обмеження та посилення тіньової резистентності.

Необхідність застосування ефективних засобів протидії тіньовій владі знайшла відображення у ряді важливих законодавчих, нормативно–правових актів держави, таких як: проекти сучасного законодавства щодо протидії корупції, Закони України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2014–2017 роки» (2014), «Про засади запобігання і протидії корупції» (2011), Указ Президента України «Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією» (2003, № 84/2003), проект Державної програми детінізації економіки, Указ Президента України «Про першочергові заходи щодо детінізації економіки та протидії корупції» (2005, № 1615/2005), постанови Кабінету Міністрів України з питань відстеження процесів тінізації економіки та розроблення рекомендацій щодо обмеження її зростання, цілий ряд відомчих актів тощо.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. До вітчизняних досліджень з тіньової влади відносяться праці В. Д. Базилевича, А. В. Базилюка, О. І. Барановського, В. М. Бородюка, Г. С. Буряка, З. С. Варналя, А. С. Гальчинського, Я. Я. Дьяченка, С. О. Коваленка, І. І. Мазур, В. О. Мандибури, О. В. Турчинова та ін. Значний

внесок у розробку адміністративно–правових і кримінально–правових аспектів протидії корупції, тіньової влади зробили вітчизняні вчені–юристи.

У той же час, у зв'язку з недостатнім системним вивченням явища тіньового двоєвладдя, його генези, метаморфози окремих форм та стадій, причин і факторів його розвитку, засоби ефективного обмеження тіньових процесів потребують подальшого спеціального дослідження.

Метою статті є подальший розвиток теоретичного вивчення сутності тіньового двоєвладдя, зокрема логіко–історичної метаморфози форм тіньової влади від історичних явищ, притаманних часу давньоукраїнської Русі до сучасних паразитарних «автономних», тіньових елітних владних утворень.

Виклад основного матеріалу. Історичний аналіз широкої низки вітчизняних суспільних трансформацій свідчить про наявність стійкого відтворення суттєвих протилежностей інтересів влади і широких верств населення у виборі способів, вихідних напрямків і засобів модернізації державно–владної сфери. Чергові сподівання на задоволення справжнього споконвічного національного інтересу щодо вивільнення потужних національних продуктивних сил, зняття з їх розвитку історичного зароку щодо деформації влади та системних жорстких обмежень на ефективність державно–владних рішень лишаються невиправданими, відбувається лише модифікація гальмівних протиріч, зміна модернізованої форми протистояння влади та суспільства. Пошук причин наявності закономірностей на обмеження глибини суспільних реформацій обумовлює необхідність дослідження особливостей їх механізмів, зокрема фундаментальних для суспільства протиріч процесів його модернізації, причин і факторів від-

творення в них потужної системи соціальної деградації, закритості, тінізаційної асиметричності, зокрема щодо відносин влади та суспільства.

Особливостями структури вітчизняної вихідної моделі державної тіньової влади, котра будувалася на послабленні, дегенеративності, неповноспроможності державного управління, що зрештою і призвело до занепаду Київської Русі, було формування владної моделі щодо відношення влади до мешканців країни як до населення фактично окупованої, підкореної країни, а самих суб'єктів імплантованої ззовні державної влади – як окупаційного режиму, запровадження матриці держави «косілого бандиту» [1, с. 7–16], що поклала початок глибокому тінізаційному державно–владному протиріччю. Це викликало явище двоїстості влади – ввезеної експансії інших країн і місцевої, їх протиріччя щодо різної суспільної ролі, різного відношення до прозорості державно–владних рішень в тих історичних умовах. Це зв'язано з тим, як відмічає А. В. Свідзинський [2, с. 354–366], що вже рання історія східнослов'янських племен засвідчила, що, виходячи із внутрішніх та зовнішніх особливостей, своїми силами виробити структури, потрібні для ефективної державної самоорганізації, ці племена були не здатні. Лише поява добре організованих і воювничих загонів зі Скандинавії стимулювала державотворчі процеси, при цьому центром їх формування стала Наддніпрянщина завдяки економічному чиннику – дедалі більшому освоєнню водного шляху «з варяг у греки», який значною частиною йшов Дніпром. У результаті виникла Київська Русь, яка об'єднала раніше розрізнені племена. Завдяки вигідному географічному розташуванню і воювничій енергії князів зрештою Київська Русь набула наявність форми імперії, але у зв'язку з подальшим все більшим розчиненням скандинавського елементу в слов'янському середовищі вона постала перед проблемами державотворчого характеру, які стали суттєвою складовою генотипу українського суспільства. При цьому перед великим князівством виникала низка принципово нових питань: 1) легітимізація влади, поширеної на всі проукраїнські князівства (всю Київську Русь); 2) способи передачі цієї влади нащадкам; 3) методи збору данини з малих князівств; 4) формування дружини великого князя і його стосунків з дружинниками; 5) встановлення єдиних принципів управління в усій державі.

Особливість історичних шляхів утворення тіньового «автономізму» у вітчизняному суспільстві –

тобто наявність двох ешелонів влади – першої, офіційної (скандинавського походження) і другої, в значній мірі тіньової, що складалася з місцевих елементів – прослідовується на механізмі повноважень щодо збору додаткового продукту, здійснення судійських функцій, прийняття важливих суспільних рішень. Так, на відміну від давньоруської системи двоєвладдя¹, у феодальній Європі принцип делегування повноважень розповсюджувався в ієрархії феодального управління «зверху донизу». Кожний наступний вищий рівень передавав управлінські функції нижчому рівню. «Верхні поверххи» державно–владні управлінської піраміди децентралізують управління, найнижчий рівень здійснює всі функції керівництва безпосередньо.

Система, що виросла з полюдя, дає прямо протилежний результат: давньоруський князь не передає своїм підлеглим повноваження щодо збору додаткового продукту, здійсненню судійських функцій тощо. Підлеглі знаходяться разом з ним, всі владні рішення приймає сам князь. Однак безпосереднє керівництво повсякденним життям суспільства, взаємодію з кожним окремим племенем або громадою князь не здійснює взагалі, він залишає це родовим або племінним владним структурам. Таким чином, всередині жорстко централізованих давніх вітчизняних структур, на низовому рівні управління, ми бачимо найповнішу автономію, що сформувало генетичну матрицю автономізму на вітчизняному суспільному просторі [4].

Закладений у період давньокиївської держави вихідний механізм привласнення додаткового продукту сформував історичну логіку розвитку, що виявилася у подальшій розбудові економічної основи автономної тіньової квазіелітної влади. Зібрати додатково продукт у формі «окупаційної» данини можна було тільки шляхом «полюддя», тобто з'явившись разом зі всією дружиною: піддані платили податки лише при наявності безпосередньої загрози застосування військової сили. Князю необхідно було в ході полюдя реалізувати свої права, і тільки з'явившись разом з військом, він міг забезпечити виконання своєї

¹ Двоєвладдя – змішана гібридна владна поліструктура з розвинутою асиметрією дискурсивного та матеріальних модусів [3], що відбуває існуюче, різного роду інтенсивності, протиріччя між інтересами правлячих політико–економічних класів суспільства, коли за офіційними владними позиціями офіційної влади діє гібридно прихована, офіційно не визнана як правлячий суб'єкт влади її структура, що доповнює чи домінує (в аспекті модусів) над першою. «Друга» тіньова влада є структурою (в аспекті модусів) обмеження, протидії або знищенню інституційної структури офіційної влади.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

функції щодо збирання данини. Саме поєднання князя через своєрідний соціально-економічний симбіоз з дружиною створювало цю можливість, ніяке інше делегування повноважень не давало можливість це здійснити: добре відомий приклад із князем Ігорем показує, чим закінчилося таке делегування повноважень, і наскільки піддані, у тому числі місцева влада, були не готові та й не здатні виконати владні фіскальні функції.

Принципового значення для подальшого розвитку протиріч матриці «автономної» тіньової влади на національному суспільному просторі, як наступний синергічний крок, мала генеза моделі державного управління в Хазарському каганаті в епоху від VII до X ст., яка була перенесена на ґрунт та визнала свою рідність моделі тіньової організації державної влади як в Україні, так і в багатьох інших країнах. Її сутність виявляється у формуванні системи державного правління, що іноді називається «двоєвладдям»: номінально на чолі країни стоїть національний лідер та місцевий владний клас, а за лаштунками офіційної, як віртуальної, влади реальний домінуючий вплив на владні процеси здійснює юдейська верхівка (чи повернута в іудаїзм місцева еліта). «Двоєвладдя» є найсуттєвішим синергетичним тіньовим явищем, що найістотніше посилив проблему тіньової «автономної» влади в Україні.

Хазарська держава виникає в VII ст. внаслідок розпаду Східно-Тюркського каганату. У першу половину VIII ст. Хазарія воювала з арабами, була ними підкорена, але внаслідок смут всередині ісламського світу (заміна халіфату Омейядів на Аббасидів) араби не змогли втримати панування в Хазарії, що призвело до певної стабілізації.

Подальші кроки до формування матриці «автономної» тіньової влади в Хазарії були зв'язані, починаючи з VI ст., з інтенсивною єврейською імміграцією. Першим поштовхом до цього спричинила грандізна революція руху «маздакитів», яка схопила Іран і яку активно підтримувала єврейська община Ірану (одна із найвпливовіших на той час). Внаслідок поразки революції велика частина з іранських юдеїв вимушена була тікати на Кавказ, в регіони, що належали тоді хазарам. До першої хвилі еміграції приєдналися потім й інші, що було викликано переслідуваннями євреїв у Візантії, під час царювання Іраклія у VII ст. та Лева Ісавра у VIII ст., а також, вірогідно, і економічними потребами.

На межі VIII та IX ст. в Хазарії стався переворот, внаслідок іудаїзм став «державною релігією».

Реальна влада перейшла до правлячого прошарку суспільства, що складався з нащадків євреїв, котрі іммігрували до Хазарії за хазарської знаті, яка була навернута в іудаїзм. Офіційно на чолі країни стояв каган із давнього тюркотського роду, що сповідував іудаїзм. Але його влада була номінальною, фактично країною правив цар (бек) єврейського походження.

У IX ст. влада Хазарії, яку деякі дослідники визнають як одну з «наддержав» Східної Європи у IX–X ст. ст., розповсюдила на Східноєвропейський степ і прилеглі північні області, що належали слов'янам. Тоді ізольоване князівство київських варягів стало васалом общини хазарських юдеїв, яка за допомогою моделі «двоєвладдя» використовувала русів і слов'ян у війнах проти Візантії, християн і мусульман – шійтів.

Згодом поширення матриці двоєвладдя набуло всезагального характеру, зокрема у європейських країнах, Америці, значно синергетично посилилась його специфічна ефективність через наявність таких явищ тіньового двоєвладдя [5], але вже на наднаціональному рівні, як «світового тіньового закулісся» [6] та тіньової «корпоратії» [7].

Світове тіньове закулісся являє собою класичний приклад тіньової мегаструктури з відносно стійким режимом самоорганізації, цілісністю динамічної поведінки, коли на основі менш впорядкованого субстрату – національних тіньових структур – утворюються більш складні наднаціональні тіньові структури світового закулісся [2, с. 25–26].

Історичні витоки сучасної ери становлення та розвитку основної лінії впливів тіньового світового закулісся відносять до часів створення компанії «Лондон Степлерс», що утворилася з «Ост–Індської компанії» (1600 рік), яка була перетворена (з 1702 року) у «Британську Ост–Індську компанію» (БОІК). «Ост–Індська компанія» була найтіснішим чином зв'язана зі структурами чорної олігархічної аристократії Венеції та Генуї, Орденом «Венеційської чорної аристократії» із Лондона.² Найстаріші англійські сімейні клани Йосії Чайлда, Томаса Папі-

² «Чорна аристократія» – це королівські та аристократичні сім'ї Італії, Німеччини, Швейцарії, Великої Британії, Франції, Голландії, Греції, коріння яких, з однієї сторони, зв'язане з венеційськими олігархами хазарського походження, з другої – з династією Меровінгів. «Чорна аристократія» зовнішньо сповідує християнство, але таємно ставиться з презирством до нього та відправляє свої релігійні ритуали як масонські ложі. Меровінги традиційно спиралися на таємні ордени, зокрема «орден приорів Сіону», який започаткував цілу потужну організовану таємницю мережу орденів, у тому числі і масонських. Головною заявленою метою «ордену приорів Сіону» є реставрація династії Меровінгів та приведення правителів з цієї династії до влади над світом.

льона, Монтею, Мальборо, Расселів та їх родичів у Сполучених Штатах, які використовували організаційні можливості для подальшої самоорганізації наднаціональних тіньових структур цих компаній та стрімко збагатили на опіумній торгівлі, тепер отримали можливість здійснити дієвий контроль над світом через нову організацію, відому під назвою Комітет 300 (Синдикат) [8, с. 68].

Наступний етап поширення та поглиблення структур світового закулісся зв'язаний з виникненням у XVIII столітті клану Ротшильдів, їх структур та інститутів як одних з головних суб'єктів мегарівня тіньового простору. Ротшильди вважали себе рівними монархам, оскільки мали статків більш, ніж всі короновані особи Європи разом узяті. За деякими оцінками, статки сім'ї Ротшильдів до 1940 року складали 500 млрд доларів (20 трильйонів за сучасним курсом), тобто половину всього багатства США (у тому числі і банків) на той час [9, с. 19].

У даний час більша частина світового багатства контролюється невеликою групою кланів, які співробітничають у досягненні своїх комерційних та політичних інтересів. До числа їх відносяться Ротшильди, Рокфеллери, Варбурги, Моргани, Шиффи, Астори, Банди, Буши, Колінси, Дюпони, Ітони, Фримени, Кенеді, Лі, Онасіси, Рейнольдси тощо. Вони діють через найпотужнішу мережу різних взаємозв'язаних, часто неформальних, недержавних організацій, відносний вплив яких у США та Європі протягом часу змінюється [8, с. 562–564].

Вихідні ідеї створення світового уряду народилися у товаристві фабіанців–соціалістів. Засновник «Фабіанського суспільства» Сідней Вебб та його дружина Беатрис написали книгу «Чотири стовпи соціалістичного дому», в якій виклали програму впровадження майбутнього міжнародного соціалізму при владі Єдиного світового уряду. Вона суттєво не відрізнялася від принципів, викладених Карлом Марксом в його «Комуністичному маніфесті» 1848 року. Різниця існує скоріш у способі їх досягнення, аніж в їх суті.

Плани фабіанців ніколи не публікувалися під особистими іменами членів товариства (а серед них були Джордж Бернард Шоу, Вебби, Енні Безант, Джон Голсуорсі, Р. Г. Тауні, Герберт Уельс, Гарольд Ласкі), а лише від імені аналітичних центрів і дослідницьких організацій. Найбільш відомим друкованим виданням Фабіанського товариства є журнал «Економіст».

Після Першої світової війни вплив Фабіанського товариства розповсюдився по всій Європі, а потім і в Америці.

Основними програмними складовими місії світового тіньового уряду, за Д. Коулманом, є наступні:

1) привести до влади Єдиний світовий уряд і встановити Новий світовий порядок з об'єднаною церквою і грошовою системою під їх управлінням;

2) повне нівелювання будь-якої національної самобутності та національної гідності, знищенння індивідуальності людини для перетворення людства у аморфну масу;

3) здійснити руйнацію релігій і в особливості християнства, за єдиним виключенням – створеної світової закуліссям своеї релігії. Сприяти поширенню таких релігійних культів як «релігійне звільнення» з метою підтримки існуючих релігій і в особливості християнства; заохочувати інтерес до язичеських релігійних культів, таким як культ кабали. До початку 2005 року кабалістичні культу отримали, зокрема, в Сполучених Штатах найширше поширення;

4) встановити контроль над кожною людиною без виключення шляхом використання сучасних засобів управління свідомістю, Internet, а також за посередництвом того, що З. Бжезинський назав «технотронікою» (створених методами геноїнженерії клонів);

5) повне зупинення промислового розвитку та виробництва ядерної електроенергії у так званому «постіндустріальному суспільстві» з нульовим зростанням. Відповідне зменшення чисельності великих індустріальних центрів за сценарієм, що дуже нагадує план геноциду Пол Пота для Камбоджі;

6) скоротити чисельність населення навіть розвинутих країн шляхом ведення перманентних обмежених війн, а країн третього світу – за допомогою голоду та масштабних епідемій. Комітет 300 доручив Сайрусу Венсу (колишньому державному секретарю США у 1977–1979 роках) підготувати доповідь про те, яким чином краще організувати цей геноцид (доповідь уряду США «Звіт Глобал 2000»);

7) здійснювати всіляку підтримку інституційній інфраструктурі світового тіньового уряду та його агентам впливу – Організації Об'єднаних Націй, Міжнародному валютному фонду, Банку міжнародних розрахунків, Міжнародному суду, а також, наскільки це можливо, позбавити місцеві установи впливу, поступово звести нанівець їх

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

суб'єкте значення або повністю підпорядкувати їх опіки з боку ООН [8, с. 88–100].

Світова тіньова мегасистема у складі тіньового світового закулісся та тіньової корпократії являє собою класичний приклад тіньової мегаструктури з відносно стійким режимом самоорганізації, цілісністю динамічної поведінки, коли на основі менш впорядкованого субстрату – національних тіньових структур – утворюються більш складні наднаціональні тіньові структури світової влади [2, с. 25–26].

Корпократія являє собою наступну форму організації глобальної тіньової влади, синергетичну ланку світової мегасистеми тіньових механізмів та впливів, тіньового двоєвладдя, при якому реальні важелі вищих і центральних органів влади належать корпораціям та їх сателітам, які чи то безпосередньо, інституційно, чи здебільшого у нетранспарентному режимі прямо або опосередковано впливають на розробку та реалізацію державних рішень та дій. На національному рівні формаю корпократії є паразитарна елітна (олігархічна) система, як окрема ланка тіньового парасупліства [10, с. 9–13].

Для дискурсивного аналізу тіньового механізму прийняття рішень системою корпократії, зокрема її амбівалентна роль у адаптуванні функцій державних органів у проведенні сучасних суспільних реформ до своїх вузькокорпоративних цілей, великого значення має дослідження логістики впливу на ці рішення світової тіньової мегасистеми тіньової влади. Цей мегасуб'єкт тіньового світового впливу здійснює його через посередництво найширшої інфраструктури світових тіньових, напівтіньових, офіційних інститутів, транснаціональних агентів впливу, системою світових наддержавних організацій, світових ЗМІ, розгалуженою системою іноземних спецслужб, розвідувальних органів, нодержавних організацій, світових транснаціональних корпорацій тощо. Найбільш значного значення у системі безпосереднього тіньового впливу на державу вже на національному рівні набуває існування та функціонування системи зв'язків між корпократією та «автономною тіньовою державою», головною функцією якої як раз і є виконання функції агента впливу тіньового світового закулісся, глобальної корпократії на офіційний механізм держави.

Слід зазначити, що в процесі глобального розвитку вже в період до 30–50-х років ХХІ ст. буде поетапно запроваджено нову ідеологію і нову форму соціальної організації – глобальний і транснаці-

ональний нетранспарентний корпоративізм. Саме він стане новою ідеологією світового розвитку. Саме він диктуватиме формування та запровадження глобальних і національних стратегій та політик розвитку в рамках нових надмогутніх тіньових (для держави) політико-фінансових інформаційно-адміністративних світових корпорацій типу «Майкрософта» у діяльність державної влади. Таким чином, ефективність інструментів контролю держави на функціонування цих суб'єктів наднаціонального рівня організації є мінімальною.

У ХХІ ст. більшість із домінуючих країн світу (США, ФРН, Великобританія, Франція, Японія, Китай, Індія, Бразилія) стануть воїстину глобальними корпоративними державами. Саме вони будуть носіями доктрин – корпоративізму і глобального неокорпоративізму, з потужними тіньовими синергетичними впливами.

Тенденції зростаючої тіньової транснаціоналізації мікро- та макроекономічного впливу виявились уже досить давно, проте вони значно інтенсифікувались у другій половині ХХ ст. Це стало прямим наслідком транснаціоналізації у сфері матеріального виробництва і привело до утворення якісно нової, більш складної структури механізму тіньового субдикційного впливу. Найбільш помітною характеристикою цієї нової структури є швидке становлення нової тіньової суперструктурі глобального тиску, що можна було б умовно позначити як тіньовий корпоративний мегарівень.

Сучасна система тіньової корпократії в значній мірі базується на новітніх тінізаційних інституційних закономірностях щодо відірваності контролю та менеджменту від власності. Сьогодні корпорації створюють свою внутрішню нормативну базу, свої правила зовнішньої поведінки, міжкорпоративних відносин і спрямовують все більше національних та інтернаціональних ресурсів на власні, егоїстичні цілі (процес, дуже точно визначений Ральфом Найдером як «соціозабезпеченням корпорацій»), практично не турбуючись про наслідки своїх дій.

Внутрішні та зовнішні фактори розвитку двоєвладдя тіньової державної влади сформували на національному рівні феномен тіньової «автономності».

Змістом синкретизму гострокризової форми двоєвладдя «автономії» (від відповідальності перед суспільством, законом) держави та тіньового, паразитарного (олігархічного) сектора є відносини монополізації адміністративно-економічного, бізнесового, політичного ресурсу для обмеженого кола

осіб, забезпечених олігархічними, політичними відносинами, корупційними та родинними, партійними зв'язками з вищими щаблями адміністративної та судової влади, правоохоронних органів, відсутністю економічної, політичної, кадрової конкуренції в поєднанні з необмеженим доступом до національних ресурсів країни. Форма існування симбіозу елітного сектора та «автономної» влади набуває в сучасності поширеної домінуючої форми тіньового парасупільства – альтернативного нелегітимного, другого, тіньового центру влади та суспільного розвитку. В цих умовах корупція набуває системного характеру, стає неодмінним мегаатрибутом адміністративної системи, іманентним способом її регуляції. Тіньове парасупільство – це закрита бізнесово–владна сфера суспільства, що монополізована олігархічними структурами, котрі мають на меті набуття політичного впливу та надвисоких доходів за допомогою використання значною мірою спекулятивного фінансового капіталу [11, с. 10]. Існуюча як пануюча тіньова структура, тіньове парасупільство утворює, відповідно до своїх потреб, і тіньову політичну, судову, правоохоронну, соціально–економічну інфраструктуру, що зумовлює тіньовий режим функціонування рядових суб'єктів господарювання.

В сучасній Україні, в інших країнах СНД створений такий «автономний» тіньовий, кланово–олігархічний, прихований, другий (по відношенню до офіційного) двоєвладний сектор, котрий, значною мірою, має для суспільства сутто паразитарний тіньовий паралельний характер, що знайшло своє відображення, зокрема в явищі паралельної тіньової реальності [12]. В Україні, суспільство якої перебуває у стані незавершеності модернізації, для якого притаманним є «відсутність чітких кордонів між сферами діяльності» та гібридизація влади, всі компоненти якої – політика, великий бізнес, адміністративно–владні функції, кримінальна діяльність – злиті в єдине ціле. Як наслідок формується соціально–економічна модель трансформаційних процесів, в якій відбувається монополізація елітою автономною владою політичних, адміністративних та економічних функцій держави, що забезпечує нейтралізацію потенційних форм контролю та регулювання з боку держави за цим сектором, знищується конкурентний економічний простір. Виведення «автономної держави» з–під контролю держави, що означає її тінізацію, одночасно тінізує і діяльність інших – ординарних секторів влади через наведену форму тінізації. «Автономна держава», перекладаючи свою частку фіiscalь-

ного тягара на плечі ординарної економіки, змушує останню шукати можливостей виживання за допомогою наведеної тінізації.

Висновки

Закладений у період давньоукраїнської держави вихідний механізм привласнення додаткового продукту сформував історичну логіку розвитку, що виявилася у подальшій розбудові економічної основи автономної тіньової квазіелітної влади.

Принципового значення для подальшого розвитку протиріч матриці «автономної» тіньової влади на національному суспільному просторі, як наступний синергічний крок, мала генеза моделі державного управління в Хазарському каганаті в епоху від VII до X ст., яка була перенесена на ґрунт та визначила своєрідність моделі тіньової організації державної влади як в Україні, так і в багатьох інших країнах. Її сутність виявляється у формуванні системи державного правління, що іноді називається «двоєвладдям»: номінально на чолі країни стоїть національний лідер та місцевий владний клас, а за лаштунками офіційної, як віртуальної, влади реальний домінуючий вплив на владні процеси здійснює юдейська верхівка (чи повернута в іудаїзм місцева еліта). «Двоєвладдя» є найсуттєвішим синергетичним тіньовим явищем, що найістотніше посилив проблему тіньової «автономної» влади в Україні.

Згодом поширення матриці двоєвладдя набуло всезагального характеру, зокрема у європейських країнах, Америці, значно синергетично посилилась його специфічна ефективність через наявність таких явищ тіньового двоєвладдя, але вже на наднаціональному рівні, як «світового тіньового закулісся» та тіньової «корпоратії».

Внутрішні та зовнішні фактори розвитку двоєстості тіньової державної влади сформували на національному рівні феномен тіньової «автономності».

В сучасній Україні, в інших країнах СНД створений такий «автономний» тіньовий, кланово–олігархічний, прихований, другий (по відношенню до офіційного) двоєвладний сектор, котрий, значною мірою, має для суспільства сутто паразитарний тіньовий паралельний характер, що знайшло своє відображення, зокрема в явищі паралельної тіньової реальності.

Список використаних джерел

- Предбурський В. А. Тіньова «автономна» держава як загроза інвестиційній безпеці. Формування

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

- ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. Держ. наук.–дослідн. ін–ту інформатизації та моделювання економіки. Київ, 2018. № 10. С. 7–16.
2. Свідзинський А. В. Синергетична концепція культури. Луцьк: VAT «Волинська обласна друкарня», 2009. 696 с.
3. Світова гібридна війна: український фронт. Харків: Фоліо, 2017. С. 41–48.
4. Прохоров А. П. Генезис русской модели управления. Экономика и организация промышленного производства. 2005. № 1. С. 135–147.
5. Шафаревич И. Г. Мы и они. М.: Эксмо: Алгоритм, 2010. С. 123–131.
6. Предбурський В. А. Ієрархічні структури тіньової залежності. Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. Держ. наук.–дослідн. ін–ту інформатизації та моделювання економіки. Київ, 2017. № 6. С. 3–8.
7. Предбурський В. А. Корпократія як потужна глобальна ланка тінізації суспільств. Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. Держ. науково–дослід. ін–ту інформатизації та моделювання економіки. Київ, 2017. № 9. С. 9–13.
8. Коулман, Дж. Ієрархия заговорщиков: Комитет Трехсот. М.: «Древнее и современное», 2011. 616 с.
9. Хаггер Н. Синдикат. История мирового правительства. М.: Алгоритм, 2011. 496 с.
10. Предбурський В. А. Сучасна форма вітчизняного тіньового парасупільства. Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. Наук.–дослідн. економ. ін–ту Мін–ва економіки України. К., 2016. Вип. З. С. 9–13.
11. Потемкин А. Элитная экономика. М.: ИНФРА–М, 2001. 360 с.
12. Предбурський В. А. Гібридна, кризова паралельна реальність владного простору. Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. Держ. наук.–дослідн. ін–ту інформатизації та моделювання економіки. Київ, 2018. № 11. С. 7–15.
4. Prohorov A. P. Genezis russkoy modeli upravleniya. Ekonomika i organizatsiya promyshlennogo proizvodstva. 2005. № 1. S. 135–147.
5. Shafarevich I. G. My i oni. M.: Eksmo: Algoritm, 2010. S. 123–131.
6. Predbors'kyj V. A. Iyerarxichni struktury' tin'ovoij zalezhnosti. Formuvannya ry'nkovy'x vidnosy'n v Ukrayini: zb. nauk. pr. Derzh. nauk.–doslidn. in–tu informaty'zaciyi ta modelyuvannya ekonomiky'. Ky'yiv, 2017. № 6. S. 3–8.
7. Predbors'kyj V. A. Korpokratiya yak potuzhna global'na lanka tinizaciyi suspil'stv. Formuvannya ry'nkovy'x vidnosy'n v Ukrayini: zb. nauk. pr. Derzh. naukovo–doslid. in–tu informaty'zaciyi ta modelyuvannya ekonomiky'. Ky'yiv, 2017. № 9. S. 9–13.
8. Koulman, Dzh. Ierarhiya zagovorschikov: Komitet Trehsot. M.: «Drevnee i sovremennoe», 2011. 616 s.
9. Hagger N. Sindikat. Istoriya mirovogo pravitelstva. M.: Algoritm, 2011. 496 s.
10. Predbors'kyj V. A. Suchasna forma vitchyz'nyanogo tin'ovogo parasuspil'stva. Formuvannya ry'nkovy'x vidnosy'n v Ukrayini : zb. nauk. pr. Nauk.–doslidn. ekonom. in–tu Min–va ekonomiky' Ukrayiny'. K., 2016. Vy'p. 3. S. 9–13.
11. Potemkin A. Elitnaya ekonomika. M.: INFRA–M, 2001. 360 s.
12. Predbors'kyj V. A. Gibry'dna, kry'zova paralel'na real'nist' vladnogo prostoru. Formuvannya ry'nkovy'x vidnosy'n v Ukrayini: zb. nauk. pr. Derzh. nauk.–doslidn. in–tu informaty'zaciyi ta modelyuvannya ekonomiky'. Ky'yiv, 2018. № 11. S. 7–15.

Дані про автора

Предбурський Валентин Антонович,

професор кафедри фінансового права та фіскального адміністрування, Національна академія внутрішніх справ, д.е.н., професор
e-mail: prvika2015@gmail.com

Данные об авторе

Предборский Валентин Антонович,

профессор кафедры финансового права и фискального администрирования, Национальная академия внутренних дел, д.э.н., профессор
e-mail: prvika2015@gmail.com

Data about the author

Valentin Predborskij,

professor of the Department of Financial Law and Fiscal Administration, National Academy of Internal Affairs, Doctor of Economic Sciences, Professor
e-mail: prvika2015@gmail.com